

ALIAĞA'YA GÖÇ HAREKETLERİ, İSTİHDAM VE NÜFUSUN NİTELİKLERİ

Dr. Bekir TÜRKMEN

“ALIAĞA'YA GÖÇ HAREKETLERİ, İSTİHDAM VE NÜFUSUN NİTELİKLERİ” konulu konferansı vermek üzere davet aldığımında bu daveti neden kabul ettiğimi öncelikle vurgulamak isterim. İşte Nedenleri;

- 1) Kamu ve yerel yönetimlerin, endüstri işletmelerinin ve diğer hizmet sektörlerinin planlama, örgütleme, koordinasyon, denetleme ve düzenleme işlevlerine bir nebze de olsa ışık tutabilmek için,
- 2) Hizmet sunumlarının daha verimli ve nitelikli hale gelmesi için,
- 3) Aliğa halkı ve merkezi ve yerel örgütler bakımından daha öngörülebilir bir geleceği yordamak için,
- 4) Sayı ve hacim olarak artan ve çeşitlenen yeni işlere yeni elemanların nasıl bulunabileceğini tartışmak için,
- 5) İnsan sağlığı ve iş güvenliğine dayalı profesyonel ve geçerli davranış geliştirmeye katkı sağlayabilmek için kabul ettim.

Bu nazik davet için İZASAD Yönetim Kurulu Üyelerine ve sayın başkanı Rahmi Keskinolu'na teşekkür ederek başlayalım.

Aliğa için yaptığım en önemli tespit; burada nitelikli veya az nitelikli işgücü arzında büyük artış var. Bu artışın anlamı; daha çok kişinin daha uzun süreyle Aliğa'da, çalışma hayatında ve sosyal hayatta kalması demektir. Bu bir sorun mudur, imkan mıdır? Avantaj mıdır? Dezavantaj mıdır? Bu gerçek Aliğa'nın diğer bütün yerleşim, sanayii ve yönetim birimlerinde oluşacak algılarla açıklanacaktır. Burada amaç algı izlenimlerinin yönetimine katkı vermektir. İnisyatif; yine Kaymakamlığımız, Belediyemiz, Sanayii kuruluşları ve hizmet sektörlerinin kendi ellerindedir. Bunun manivelaya (kaldıraça) dönüşmesi yapacakları işbirliğinin niteliği ve içeriğine bağlı olarak gerçekleşecektir.

Bu somut gerçek bizi; beşeri sermayenin daha iyi sağlık ve eğitim hizmetleriyle donatılması ve nitelikli hale getirilmesi gerektiği sonucuna götürmektedir. Ekonomik ve sosyal kalkınmanın birlikte gerçekleşmesi gereği ortadadır.

Çünkü; sağlıklı ve eğitilmiş kişiler teknik ve organizasyonel değişimlere daha kolay adapte olmakta ve verimlilik artışı sağlanabilmektedir.

Sağlık ve eğitim hizmetleri arttıkça insanların nitelikleri artmakta kamu ve yerel hizmetlere erişimde hakkaniyet daha çok sağlanmaktadır.

TÜRKİYE'DE GÖÇ HAREKETLERİ

İllerin aldığı, verdiği göç, net göç ve net göç hızı, 1980-2014

Provincial in-migration, out-migration, net migration, rate of net migration, 1980-2014

Dönem Period	İl Province	Toplam nüfus Total population	Aldığı göç In-migration	Verdiği göç Out-migration	Net göç Net migration	Net göç hızı Rate of net migration (‰)
-----------------	----------------	----------------------------------	----------------------------	------------------------------	--------------------------	---

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi - Address Based Population Registration System

2013-2014 Toplam - Total 77 695 904 2 681 275 2 681 275 0 0

	Adana	2 165 595	51 562	63 181	-11.619	-5,4
	Adıyaman	597 835	16 578	24 330	-7.752	-12,9
	Afyonkarahisar	706 371	21 414	27 100	-5.686	-8,0
	Ağrı	549 435	14 480	30 995	-16.515	-29,6
	Amasya	321 913	12 970	14 817	-1.847	-5,7
	Ankara	5 150 072	203 621	163 612	40.009	7,8
	Antalya	2 222 562	93 057	64 631	28.426	12,9
	Artvin	169 674	9 551	10 187	-636	-3,7
	Aydın	1 041 979	45 842	32 396	13.446	13,0
	Balıkesir	1 189 057	57 551	39 918	17.633	14,9
	Bilecik	209 925	10 090	10 114	-24	-0,1
	Bingöl	266 019	9 400	12 852	-3.452	-12,9
	Bitlis	338 023	11 447	17 470	-6.023	-17,7
	Bolu	284 789	13 264	13 065	199	0,7
	Burdur	256 898	10 235	12 271	-2.036	-7,9
	Bursa	2 787 539	80 717	65 027	15.690	5,6

	Çanakkale	511 790	27 429	20 540	6.889	13,6
	Çankırı	183 550	14 519	23 080	-8.561	-45,6
	Çorum	527 220	15 875	24 652	-8.777	-16,5
	Denizli	978 700	28 279	24 771	3.508	3,6
	Diyarbakır	1 635 048	36 920	48 019	-11.099	-6,8
	Edirne	400 280	16 431	17 108	-677	-1,7
	Elazığ	568 753	19 724	24 162	-4.438	-7,8
	Erzincan	223 633	15 450	13 641	1.809	8,1
	Erzurum	763 320	27 994	45 209	-17.215	-22,3
	Eskişehir	812 320	35 927	27 977	7.950	9,8
	Gaziantep	1 889 466	46 438	44 415	2.023	1,1
	Giresun	429 984	26 857	23 620	3.237	7,6
	Gümüşhane	146 353	18 811	16 071	2.740	18,9
	Hakkari	276 287	7 187	10 897	-3.710	-13,3
	Hatay	1 519 836	32 678	39 181	-6.503	-4,3
	Isparta	418 780	17 966	19 930	-1.964	-4,7
	Mersin	1 727 255	55 598	54 843	755	0,4
	İstanbul	14 377 018	438 998	424 662	14.336	1,0
	İzmir	4 113 072	124 439	101 447	22.992	5,6
	Kars	296 466	10 280	20 020	-9.740	-32,3
	Kastamonu	368 907	17 539	18 163	-624	-1,7
	Kayseri	1 322 376	40 957	33 374	7.583	5,8
	Kırklareli	343 723	14 553	13 678	875	2,5
	Kırşehir	222 707	10 648	12 199	-1.551	-6,9
	Kocaeli	1 722 795	79 697	55 060	24.637	14,4
	Konya	2 108 808	55 798	55 453	345	0,2
	Kütahya	571 554	18 734	21 860	-3.126	-5,5
	Malatya	769 544	29 285	31 476	-2.191	-2,8
	Manisa	1 367 905	35 570	38 432	-2.862	-2,1
	Kahramanmaraş	1 089 038	27 619	30 903	-3.284	-3,0
	Mardin	788 996	22 207	30 796	-8.589	-10,8
	Muğla	894 509	48 219	29 671	18.548	21,0
	Muş	411 216	12 077	22 688	-10.611	-25,5
	Nevşehir	286 250	10 164	13 165	-3.001	-10,4
	Niğde	343 898	13 785	17 946	-4.161	-12,0
	Ordu	724 268	28 555	39 937	-11.382	-15,6
	Rize	329 779	17 311	17 932	-621	-1,9
	Sakarya	932 706	32 701	28 311	4.390	4,7
	Samsun	1 269 989	41 057	44 519	-3.462	-2,7
	Siirt	318 366	10 551	14 366	-3.815	-11,9
	Sinop	204 526	10 783	11 950	-1.167	-5,7
	Sivas	623 116	29 726	34 855	-5.129	-8,2
	Tekirdağ	906 732	52 994	31 266	21.728	24,3
	Tokat	597 920	35 891	38 737	-2.846	-4,7
	Trabzon	766 782	31 847	29 741	2.106	2,8

	Tunceli	86 527	7 286	6 810	476	5,5
	Şanlıurfa	1 845 667	35 670	49 030	-13.360	-7,2
	Uşak	349 459	10 190	10 895	-705	-2,0
	Van	1 085 542	27 587	44 435	-16.848	-15,4
	Yozgat	432 560	16 200	27 722	-11.522	-26,3
	Zonguldak	598 796	18 115	24 783	-6.668	-11,1
	Aksaray	384 252	11 936	14 577	-2.641	-6,8
	Bayburt	80 607	8 912	5 583	3.329	42,2
	Karaman	240 362	8 673	9 788	-1.115	-4,6
	Kırıkkale	271 092	13 306	18 744	-5.438	-19,9
	Batman	557 593	18 543	21 515	-2.972	-5,3
	Şırnak	488 966	12 749	16 142	-3.393	-6,9
	Bartın	189 405	7 794	8 903	-1.109	-5,8
	Ardahan	100 809	5 323	8 033	-2.710	-26,5
	Iğdır	192 056	7 407	9 453	-2.046	-10,6
	Yalova	226 514	14 680	11 064	3.616	16,1
	Karabük	231 333	13 438	13 195	243	1,1
	Kilis	128 781	5 759	7 451	-1.692	-13,1
	Osmaniye	506 807	17 880	18 214	-334	-0,7
	Düzce	355 549	11 980	12 249	-269	-0,8

TUİK Verileri.

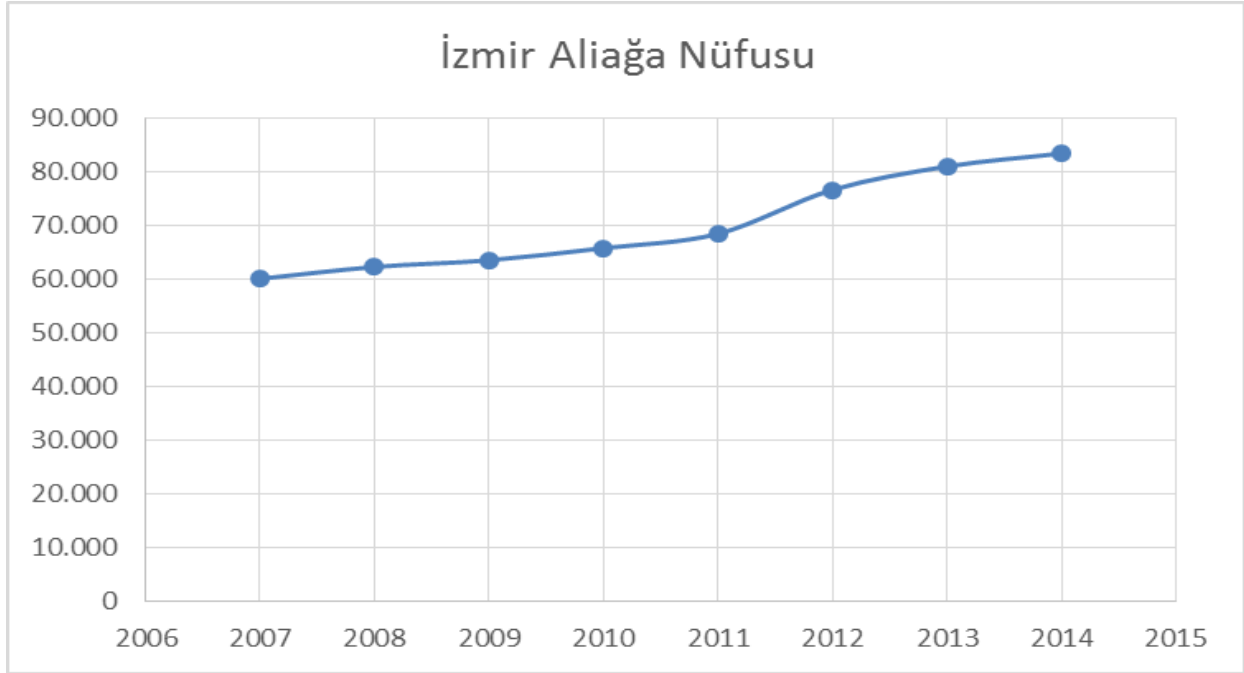
İZMİR 2012-2013	4 061 074	437 922	371 601	66 321	3,5
2011-2012	4 005 459	384 535	354 074	30461	2,2
2010-2011	3 965 232	110 364	101 420	8944	2,3
2009-2010	3 948 848	111 255	99 775	11 480	2,9
2008-2009	3 868 308	116 390	89 517	26 873	7,0
2007-2008	3 795 978	117 067	89 819	27 248	7,2

ALIAĞA' DA GÖÇ HAREKETLERİ 2007-2014

İzmir-İliyağa Nüfus Verileri

Yıllar	Toplam			İl/İlçe merkezi			Belde/Köy		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
2007	60.043	30.399	29.644	43.822	22.222	21.600	16.221	8.177	8.044
2008	62.258	31.515	30.743	49.508	25.085	24.423	12.750	6.430	6.320
2009	63.503	32.037	31.466	51.108	25.833	25.275	12.395	6.204	6.191
2010	65.753	33.231	32.522	53.624	27.122	26.502	12.129	6.109	6.020
2011	68.432	34.725	33.707	56.440	28.675	27.765	11.992	6.050	5.942
2012	76.598	40.960	35.638	59.124	30.418	28.706	17.474	10.542	6.932
2013*	80.948	43.810	37.138	-	-	-	-	-	-
2014*	83.366	45.026	38.340	-	-	-	-	-	-

*: Kanun ile büyükşehir sınırları içindeki yerleşim yerleri 2013 sonrası belde/köy yerine mahalle olarak düzenlenmiştir.
Kaynak: TÜİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi verileridir.

Yıllar	Toplam
2007	60.043
2008	62.258
2009	63.503
2010	65.753
2011	68.432
2012	76.598
2013	80.948
2014	83.366

Yıllar	Toplam
2007	60.043
2008	62.258
2009	63.503
2010	65.753
2011	68.432
2012	76.598
2013	80.948
2014	83.366

	2014	
İzmir	4.113.072	2.050.424
Türkiye	77.695.904	38.984.302
	2007	
İzmir	3.739.353	

- **İzmir il nüfusu 2007-2014 arası %10 artmış, 109,9942**
- **Aliğa nüfusu 2007-2014 arası % 39 artmış, 138,8438**
- **Aliğa nüfusu izmirden dört kat fazla artmıştır.**
- Bu durum sanayileşme ile göç arasında arasında doğrudan bir ilişkininin olduğunu göstermektedir.
- Sanayileşen bölgelerde; hem göç, hem de doğum sebebiyle göç artışı olur
- İngilterede sanayi devriminde böyle oldu.
- İngiltere'den Liverpool, Aliğa'ya eksikliklerimizi tamamlamak kaydıyla benzer bir örnektir. Liverpool Üzerinde ayrıca duracağım.

ALİĞA'NIN SANAYİSİ ÜZERİNDE KISACA DURAYIM.

*** Aliğa Sanayisi Hakkında**

- **Petro Kimya:** Petkim, Tüpraş, Ravago
- **Demir Çelik:** İzmir Demir Çelik, Ege Çelik, Habaş, Çebitaş, Akdemir Çelik, Özkan Demir Çelik, Sözden Demir Çelik, Kocaer Haddecilik, Kardemir Çelik, Erege Metal
- Türkiye'nin demir-çelik üretiminin **%22'si** Aliğa'da yapılıyor. Aliğa Demir Çelik üretiminde Türkiye'de 3. sırada yer alıyor.
- **Akaryakıt depolama ve satış:** Opet Petrolcülük A.Ş, Total Oil A.Ş, Lukoil, Alpet, Teco
- **Tüpgaz Dolum Tesisleri:** Totalgaz, İpragaz, Fulgaz, Aygaz, Milangaz
- **Enerji sektöründe** Enka, Çakmaktepe, İzdemir Enerji, Lng-doğalgaz sektöründe dünyanın en büyük terminallerinden Ege-Gaz gibi bir firma Aliğa'da hizmet veriyor.
- Türkiye'nin en modern altyapıya sahip **Aliğa Kimya İhtisas ve Karma Organize Sanayi Bölgesi** (ALOSBİ) Aliğa'da bulunuyor .
- Farklı sektörleri bünyesinde barındıran Aliğa'da, Viking Kağıt Fabrikası da bulunuyor.

Aliğa Organize Sanayi Bölgesi'nin Önemi

- * Aliğa Organize Sanayi Bölgesi (ALOSBİ) 1997 yılında, 9.220.000 metrekarelik bir alana, Ege Bölgesi'nin en büyük şehri olan İzmir' in 67 km kuzeyine, E87 Karayolu'na 5 km mesafeye kurulmuştur.
- * Tüm hazır altyapı sistemiyle beraber, makine sanayi, kimya, tekstil, metal, ağaç plastik vb. gibi 400 işletmenin kurulması hedeflenmektedir.
- * Sonuç olarak yakın gelecekte Aliğa' da dış ticaret hızı artacak, yeni liman, demiryolu, hava yolu, karayolu yatırımlarının yapılmasına olanak sağlayacaktır.

Aliğa'ya İlişkin Lojistik Değerlendirme

- * Aliğa'nın avantajlarına bakacak olursak; stratejik konumu gereği, bulunduğu coğrafya ile arazi yapısıyla ve bu arazilerin kolay elde edilebilirliğiyle, mevcut lokal tesislerin hacimlerinin lojistik ihtiyaçlarıyla, yakın bölge tesislerinin lojistik ihtiyaçlarıyla (örneğin; manisa'ya olan demiryolu bağlantısı vs.) karayollarına olan yakınlığıyla, havayoluna olan yakınlığıyla doğal yapısında bir çok avantajı barındırdığı açıktır.

Aliğa'nın Çekicilik Nedenleri;

- ✓ Sanayileşme,
- ✓ İstihdam Olanakları,
- ✓ Ucuz barınma,
- ✓ İş bulma ümidinin öteki yerleşim birimlerine göre daha gerçekçi olması,
- ✓ Hizmet sektörünün gelişmesi,
- ✓ Deniz,
- ✓ Doğa.

2014 Ekim dönemine ait işsizlik oranları %10.4 seviyelerinde gerçekleşmişti.

15 yaş ve daha yukarı yaştakilerin istihdam oranı % 45.7 yani 26.138.000 kişi. Bu oran erkeklerde %65 kadınlarda %26.8 olarak gerçekleşti.

Bu durumda kadın istihdamını arttırma konusu ivedi önem kazanmaktadır. Bunun için nitelikli kadın sayısını arttırmak, işgücü kaynakları ile endüstrinin ve hizmet sektörünün beklentilerini dengelemek üzere **Aliğa İstihdam Merkezi** kurulmalıdır.

Aliğa İstihdam Merkezi:

Bu merkeze Kaymakamlık, Belediyemiz, Büyük Sanayi Kuruluşları ve Üniversiteler destek vermelidir. Bu merkezde alanlarında temayüz etmiş planlamacı, ekonomist, işletmeci ve davranış bilimciler olmalıdır. Bu merkezin Dünya Bankası, Avrupa Birliği Fonları, Merkezi Bütçe ve İzka tarafından finansmanı sağlanmalıdır.

Şimdi Liverpool üzerinde biraz duralım.

- Liverpool, İngiltere'nin kuzeybatısında bulunan bir liman şehridir. 2007 yılında 800. yaş gününü kutlayan bu şehir, 2008 yılında Avrupa Kültür Başkenti olmuştur.
- Liverpool Şehri yerel idari sınırları içinde (2012 tahminiyle) 466,415 kişilik nüfus bulunmaktadır. Ayrıca coğrafi bir şehrsel Liverpool Metropoliten bölgesi bulunmaktadır ve bu şehrsel bölgenin nüfusu (2012 tahminiyle) 1,381,200 kişidir.
- Liverpool'da çalışma çağında bulunan nüfus, toplam şehir nüfusunun %65,1 oranındadır. Liverpool şehrindeki 30 yaş altında bulunanların toplam şehir nüfusuna oranı %42,3 olmaktadır. Bu oranın İngiltere ülkesi için ortalaması %37,4 olur. Bundan Liverpool şehri nüfusunun İngiltere nüfusundan daha da genç olduğu sonucu çıkartılabilir.
- Tarihsel olarak Liverpool'un dünyanın en önemli ticaret limanlarından biri olması dolayısıyla uzunca bir zaman döneminde şehirde deniz nakliyat şirketleri, sigorta şirketleri, bankalar ve büyük şirketlerin idare binaları inşa edilmiştir. Bu şehre çok büyük zenginlik getirmiştir.
- Bugün Liverpool dış ülkelerden tahıl, şeker, meyve, kauçuk, dondurulmuş et ve kereste satın almakta, dışarıya kimyasal maddeler, demir ve çelik satmaktadır. Merseyside

(mörsisayd) yakınlarında bulunan sanayinin gerilemesine karşılık, Liverpool bölgenin ekonomik yaşamında hâlâ önemli bir rol oynamaktadır.

- Şehrin ticari bölgesi Castle (kehsıl) Sokağı, Dale (deyıl) Sokağı ve OldHall (old hol) Sokağı etrafında toplanmıştır. Üç yüzyıl dönemi içinde ortaya çıkan bölge Liverpool şehrinin en önemli mimarî örnekleri gösteren alanlarından biridir. Bu nedenle bu bölge Liverpool'un UNESCO Dünya Mirasları alanı içine konulmuştur.
- Liverpool University ve John Moores(conmuurs) adında iki büyük üniversitesi olan şehir, dünyanın dört bir tarafından öğrenim görmek için gelen gençlere ev sahipliği yapar.
- Liverpool şehri Birleşik Krallık içinde önemli bir kültürel merkez olma konumundadır ve ülkenin kültürel yapısına dramatik sanatlar, müzik, müzeler ve sanat galerileri, edebiyata katkılar ve gece hayatı ile önemli katkı yapmaktadır. Ayrıca Avrupa'daki en çok eğlence afişi olan yerdir.
- Liverpool şehri, Londra dışında, Birleşik Krallık şehir ve kentlerinin arasında en çok sayıda milli müzelerin ve güzel sanatlar galerilerinin bulunduğu şehirdir.
- (Milli Müzeler Liverpool, Museum of Liverpool, Walker Güzel Sanatlar Galerisi, Dünya Müzesi Liverpool, Merseyside Denizcilik Müzesi, Uluslararası Kölelik Müzesi, Milli KonservasyonMerkezi, Sudley House, Tate Liverpool Galerisi, FACT Merkezi, Victoria Galerisi ve Müzesi V.G.M.,Liverpool Biennial)
- Liverpool şehri modern pop-müzik için bir hazine olmuştur ve UNESCO'ya "Dünya Müzik Şehri" unvanını almak için müracaat etmiştir. 60'lı yılların en popüler müzik grubu The Beatles (biidıls) , Liverpool kentinde kurulmuştur. Ayrıca İngiltere'nin en eski profesyonel senfoni orkestralarından birine ev sahipliği yapmaktadır.
- Liverpool spor ile isim yapmıştır. Şehirde [Liverpool F.C](#) ve [Everton FC](#) adlı İngiltere Premier Lig'inde yer alan iki futbol takımı bulunmaktadır. Liverpool 1888de İngiltere'de [The Football League](#) kurulmasından itibaren her sezon bu ligin en yüksek basamağında futbol oynanan tek İngiltere ülkesi şehridir. Liverpool'da bulunan her iki takımın da büyük seyirci kapasiteli stadları bulunmaktadır.
- Şehrin kuzey varoşlarından olan Aintree'de ünlü bir Hipadrom bulunmakta ve her yıl ilkbaharda bu "AintreeHipadromu"nda "Grand National" adlı bir at yarışı yapılmakta ve bu at yarışı tüm Birleşik Krallık'ta gayet büyük ilgi toplamaktadır.

- Liverpool'da boks sporu gayet popülerdir. Şehirde bu sporun tarihi çekiciliği bulunmaktadır. Şehirde 22 tane amatör boks kulübü bulunmaktadır.
- * ***O halde Aliğa'nın hedefinde iki ayrı üniversite, iki de 1.Ligde oynayan futbol veya basketbol takımı vardır ve olacaktır.***

Bu durumda İnovasyona da işaret etmek gerekmektedir.

Organizasyonel İnovasyon İçin;

- Formal ve informal hizmet sunumları için,
- Örgüt modellerindeki değişimi yönetmek için,
- Finansman modellerindeki değişimleri izleyebilmek için,
- Yeni teknolojik inovasyonun adaptasyonu için,
- * Yeni Teknolojik yapı ve anlayışları oluşturabilmek için nüfusun nitelikli hale getirilmesi elzemdir.

Sosyal İnovasyon İçin;

- Bilişsel Yardım,
- İletişimi Kolaylaştırma,
- Farkındalık Çalışmaları,
- Karar Verme Yeteneklerinin Geliştirilmesi,
- Sosyal Kişisel Çalışma,
- Sosyal Grup Çalışması,
- Toplumla Çalışma.

Sosyal Demografi ve Sosyal İnovasyon:

Sosyal inovasyonda;

Hayatın her kademesi ve ilgili alanlar için gerekli olan,

- Sosyal Yardımcı,
- Sosyal Hemşire,
- Sosyal Hekim,
- Sosyal Pedagog.

Lar var mı? Varsalar nerede? Demek ki sadece sağlığın değil eğitimin, sanayi ve yönetim anlayışının da bu çerçeve içine alınarak insan odaklı bir izlencenin geliştirilmesi önem kazanmaktadır.

Sosyal inovasyonla ilgili Olarak;

NEFİS (birey), AİLE VE NÜFUS

- * Nefsin durumunun açıklığa kavuşması için doğum öncesi şartlara bakmak gerekir. Annenin beslenmesi, sosyal ilişkiler ağı içindeki yeri, mesleki durumu, huzur, stres, beslenme vb. bu aşamadan sonra ülkemizdeki çocuk manzaralarına bakıyoruz;
- *Sonuca odaklı başarı sevdalısı çocuklar,*
- *Toplum, ülke ve insanlık düzeyinde ülkülerden yoksun yetişen çocuklar,*
- *Avantajlı çocuklar ve Dezavantajlı çocuklar,*
- *Anneleri sığınma evine sığınmış kendileri sığınacak yer sıkıntısı çeken çocuklar,*
- *Etiketlenmiş, kaybedilmiş çocuklar,*
- *Her öğretim basamağındaki umudun çocukları, (Aile açısından geleceğe yatırım olarak tarif edilen ve böyle algılanan ve bu yük altında yetişen çocuklar),*
- *Okula gidip-dönerken dahi çevreye zarar verme gereksinimi duyan ve mesela çöp bidonlarını devirerek giden ve dönüşte yediği çikolata ambalajlarını sokağa fırlatan çocuklar, doğal çevreye, bitki, ağaç ve hayvanlara zarar vermeyi alışkanlık haline getiren çocuklar,*
- *Otobüslerde; yaşlı, engelli ve hamileleri görmezden gelen çocuklar,*

- Örgün eğitim kapsamı dışında kalıp yaygın eğitimden de yeterince yararlanamayan çocuklar,
- Tarlada, bağda bahçede çalışan, ormanda hayvan otlatan çocuklar emsalleri kadar toplumsallaşamayan çocuklar,
- Mendil satan, otomobil camı silen ve ayakkabı boyayan çocuklar,
- İstismara uğramış veya istismara açık hale getirilmiş çocuklar,
- Sevgi eğitiminin ulaştırılamadığı çocuklar,
- Merhamet eğitiminden yoksun yetiştirilen çocuklar,
- Girişimci ruhu geliştiremeyen; kırılğan ve kırıcı yetişen çocuklar,
- Hazırda bulunan genel bilgiye konan çocuklar,
- Çağın ve geleceğin belirleyici kavramı tasarım; ortam, araç ve denemelerinden uzak yetişen çocuklar,
- Konuları analiz etme, sentez, değerlendirme ve sonuca gitme ve karar vermede sıkıntı çeken çocuklar,
- Açlık sınırının altında kalan aile çocukları, Parçalanmış aile çocukları,
- Ailelerin sokağa ittiği çocuklar ve Kriz halindeki aile ortamlarında yaşayan çocuklar,
- Tek çocuk olması sebebiyle, toplumsallaşamayan, paylaşmayı evinde öğrenemeyen çocuklar,
- Rekabete dayalı başarıya değil, sonuçlara testten odaklı, yarış atı çocuklar, SBS, LGS, LYS, DYS çocukları, Salt paraya özenen veya özendirilen çocuklar veya Makama ve güce özenen veya özendirilen çocuklar,
- Sokağın cazibesine kapılan sokak çocukları, sokağın kendine çektiği çocuklar,
- İnternet çocukları,
- İnternetteki sosyal paylaşımlarda saklısı (mahremi) olmayan çocuklar ve Televizyon çocukları,
- Gevşek aile modelleri içinde yetişen çift kimlikli iki yüzlü aile çocukları,
- Alkolik aile çocukları, Tinerci çocuklar ve Balici çocuklar,
- Kumarbaz aile çocukları,
- Ahlak eğitiminden yoksun yetiştirilen tüm çocuklar,
- Hızlandırılmış “tekonolojik toplumsallaşma”nın tutsağı haline gelmiş çocuklar,
- Bu hızlı farklılaşma sürecinde kendisini dahi fark edemeyen çocuklar,
- Milli, manevi ve kültürel değerleri kazanmaktan mahrum kalan çocuklar.

* Demek ki ana baba eğitimi, ekonomik bakımdan yeterli, sosyal bakımdan bilinçli ve öngörülebilir aile yapılarına ihtiyacımız vardır. Bu nedenle doğrudan Aileyi, Aileye Götürülecek Hizmet ve Yardımları gerçekleştirmek üzere Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı kurulmuştur.

* İnsan hayatını Gelişimsel dönemlere ayıralım. Yetişkinlik döneminde de;

- ✓ Hizmet Öncesi Eğitimleri,
- ✓ Hizmetiçi Eğitimler,
- ✓ İşbaşında Eğitim,
- ✓ Yetişkin Eğitimleri,
- ✓ Yeni Meslek ve Anlayışlara Yönelik Sertifika Eğitimleri ve hala
- ✓ Örgün eğitim modelleri geçerlidir.

* Yaşlılıkta;

- ✓ Bakım Hizmetleri,
  - ✓ Rehabilitasyon Hizmetleri,
  - ✓ Sağlık Hizmetleri,
  - ✓ Yaşlı Aktivite Merkezleri,
  - ✓ Huzurevleri
- önem kazanmaktadır.

Teknolojik İnovasyonda;

- Kamu yerel yönetimler, sanayii işletmeleri arasında iyi bir iletişim ve koordinasyon,
- Etkin ve güvenli uzaktan izleme,
- İyileştirilmiş operasyon ve süreç yönetimi,
- Paydaşlar arasında bilgi ve veri paylaşımı,
- Daha rasyonel kararlar için nefis, nüfus ve ailelere ilişkin trendleri doğru tahmin etme,
- İnsan kaynaklarının sosyal gereksinimlerini dikkate alarak daha iyi modellemeler yapabilmek önemlidir.

* Üç tür inovasyonun devamı olarak; Zengin işgücü arzını avantaja dönüştürebilmek için, Yeni işleri; yeni nitelikleri ve yeni anlayışları kazandırdığımız kimselerle yapmak durumundayız. Yeni İşler;

- ✓ Sosyal Yardımcı,
- ✓ Sosyal Hemşire,
- ✓ Optisyenlik
- ✓ Çocuk Bakıcılığı,
- ✓ Hasta Bakıcılığı,
- ✓ Yaşlı Bakıcılığı,
- ✓ Çay ve çayevi hizmetleri,
- ✓ Kahve ve kahveevi hizmetleri,
- ✓ Turizm ön büro hizmetleri,
- ✓ Turizm ahçılık,

* **Siz istediğiniz kadar ekonomik kalkınmayı gerçekleştirin bu kalkınma sosyal terimlerle izah edilemiyorsa problemlidir. Ekonomik kalkınma ve sosyal kalkınma müştereken gerçekleşmelidir. Sosyal Devletin bir anlamı da budur.**